

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБА

С. Смерічевський

«29» 05 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

«01» 06 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 051 «Економіка»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1	150 / 5,0	34	34	–	82	д.з(1).-1с.	-	диф. залік 1с.
Заочна	1, 2	150 / 5,0	6	10	–	134	К.р.-2с.	-	диф. залік 2с.

Індекс: РБ-6-051-3/21-2.1.19

Індекс: РБ-6-051-3 з/21-2.1.19

СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021

Система менеджменту якості.
Робоча програма навчальної дисципліни
«Організаційна поведінка та бізнес-
культура суб'єктів господарювання»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.01-01-2021

Стор. 2 із 15

Робочу програму навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», навчальних та робочих навчальних планів НБ – 6-051-3/21, НБ – 6-051-3з/21 та РБ – 6-051-3/21, РБ – 6-051-3з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 051 «Економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
/старший викладач/

/Дуксенко О.П./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», спеціальності 051 «Економіка» – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 16 від «17» травня 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми

/Вовк О.М./

Завідувач кафедри

/Ареф'єва О.В./

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 6 від « 19 » травня 2021 р.

Голова НМРР

/Тофанчук А.Т./

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	6
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	10
2.4. Завдання на домашнє завдання та контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	8
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	12
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	12
3.1. Методи навчання	12
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	12
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	13
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	14

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 4 із 15	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання» є обов'язковою дисципліною, що входить до циклу дисциплін професійної підготовки та спрямована на засвоєння знань з теорії і практики управлінської діяльності щодо впровадження та використання технологій лідерства, менеджменту управління, а також здійснення аналізу ситуативних чинників, що обумовлюють вибір ефективного стилю лідерства в організації, розвиває теоретичні та практичні основи сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі економіки підприємства.

Метою викладання навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання» є надання засад теоретичних знань про основні закономірності поведінки людини в організації та сприяння формуванню навичок і умінь управляти індивідуальною і спільною діяльністю в рамках певних організаційних структур.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння основних теоретичних положень і вироблення практичних навичок щодо формування і управління поведінкою персоналу в організації;
- вивчення проблематики розвитку і ефективного управління людськими ресурсами сучасної організації;
- освоєння різних підходів до управління людським потенціалом організації;
- опанування принципів вибору оптимального стилю лідерства;
- вивчення джерел і шляхів прояву організаційної культури;
- набуття практичних навичок щодо мотивації персоналу;
- отримання необхідних знань для правильного формування робочої групи з урахуванням чинників групової згуртованості і психологічної сумісності;
- використання при формуванні команд типологічних профілів особи;
- опанування навичок управління конфліктними ситуаціями;
- отримання знань, необхідних менеджеріві для роботи в багатонаціональному колективі в умовах глобалізації;
- оволодіння знаннями з етики та культури підприємницької діяльності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення дисципліни «Лідерство та креативна економіка» студенти повинні

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 5 із 15	

Знати:

— про сутності лідерства, історії розвитку відповідних теорій їх перевагах і недоліках; особливості різних стилів лідерства; передумови ефективного лідерського впливу; про основні етапи формування команди; ціннісні, критеріальні та поведінкові переваги партнера у діловому спілкуванні; процеси внутрішньої динаміки команди при переході від одного етапу розвитку до іншого;

— риси креативної організації; етапи процесу пошуку креативних рішень; методи пошуку креативних рішень; чинники, що обумовлюють креативність організації; види знань і стратегії управління знаннями; механізми генерування нових ідей характеристику секторів креативних індустрій; тенденції розвитку креативних індустрій в Україні;

Вміти:

— здійснювати аналіз ситуативних чинників, що обумовлюють вибір ефективного стилю лідерства в організації; обирати ефективні методи та прийоми управлінського впливу; формувати власний імідж шляхом цілеспрямованого використання мовної культури, культури зовнішності, невербальних засобів, аксесуарів; визначати свій стиль лідерства, ідентифікувати й намітити план розвитку свого стилю керування командою; визначати готовність колективу до формування команд; визначати сфери спільних інтересів та цінності для побудови ефективних партнерських стосунків; здійснювати презентацію ділової інформації; Оцінювати творчий потенціал особистості і організації;

— застосовувати методи розвитку і використання творчого потенціалу особистості; методи пошуку креативних рішень відповідно до етапу процесу створення креативних рішень; формувати і управляти інноваційно-креативними командами; комплексно аналізувати і оцінювати фактори, що впливають на креативність організації; формувати креативне середовище в організації; усувати бар'єри, що перешкоджають розвитку креативності особистості та інноваційно-креативних груп в організації; володіти методами створення організації, що навчається; і адаптувати їх до конкретних умов діяльності організації; вміти обирати і використовувати стратегії управління знаннями; розвивати власний творчий потенціал і креативність.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Навички міжособистісної взаємодії. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Навички використання комунікаційних технологій. Здатність усвідомлювати свої емоції та розуміти почуття інших людей. Здатність вирішувати професійні задачі в управлінні персоналом. Здатність отримувати бажані результати за рахунок глибокого розуміння і ефективного задоволення потреб клієнтів. Здатність працювати в команді. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність до самоаналізу. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 6 із 15	

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Основи функціонування економіки на мікро-, мезо- та макрорівнях», «Основи підприємництва», «Фінансово-інвестиційна діяльність суб'єктів господарювання», Економіка підприємства», «Ринок праці та соціально-трудова відносинами» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Стратегія підприємства та комунікації», «Вартісно-орієнтоване управління підприємством» та при написанні кваліфікаційної бакалаврської роботи.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля №1 «Організаційна поведінка та розвиток підприємства»;

– навчального модуля №2 «Формування та розвиток бізнес-культури підприємства», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Організаційна поведінка та розвиток підприємства»

Інтегровані вимоги модуля №1:

знати: сутність наукових уявлень про феномен лідерства та підходи до його вивчення; визначати види та типи прояву лідерства у різних сферах суспільного життя;

вміти: прогнозувати поведінку працівників на підставі виявлення причин, мотивів та спрямованості; управляти поведінкою в процесі праці та корегувати її відповідно до вимог внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.

Тема 1. Концепція організаційної поведінки

Концептуальні засади організаційної поведінки. Основні елементи концепції. Організація як система. Соціальна і психологічна підсистеми. Аналіз організаційної поведінки з погляду індивідуума, групи та організації в цілому. Об'єкти вивчення організаційної поведінки і різноманітні підходи.

Природа роботи менеджера в організації: ролі, функції, необхідні навички і компетенція. Роль менеджера в регулюванні організаційної поведінки: побудова взаємовідносин, передавання інформації, прийняття рішень.

Тема 2. Людина в системі організаційної поведінки

Особисті (індивідуальні) системи в організації. Цілі, уявлення, компетентність. Взаємовідносини «індивід-організація».

Поняття індивідуальності. Теорії індивідуальності та розвитку індивідуальності. Психологічні теорії, теорії рис, гуманістичні, соціально-навчальні теорії. Теорія К. Арджиріса. Ознаки індивідуальності: орієнтація

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 7 із 15	

контролю; стиль вирішення проблеми; макіавеллізм тощо. Управління індивідуальними відмінностями.

Цінності і ставлення. Типи цінностей: теоретичні, економічні, естетичні, соціальні, політичні, релігійні. Компоненти ставлень.

Основні характеристики особистості. Закони, що впливають на поведінку людини в процесі спільної діяльності.

Тема 3. Влада та лідерство в організації управління персоналом

Влада, її засади, форми і тактичні прийоми. Джерела влади в організації. Підлеглість і зона індиферентності. Прийняття теорії повноважень. Методи корекції поведінки в системі «керівник-підлеглий» у світлі нової філософії менеджменту.

Організаційна політика, її види, зв'язок з владою. Управлінські перспективи влади і впливу. Засоби психологічного впливу на поведінку підлеглих. Делегування повноважень як метод формування потрібних зразків поведінки. Контроль та поведінка.

Поняття лідерства. Теорії лідерства. Типи лідерства. Покарання і заохочення лідерства. Використання теорій лідерства під час відбору персоналу і в тренінгу.

Тема 4. Управління поведінкою індивіда

Визначення соціальної ролі в організації. Детермінанти виконання соціальних ролей. Особистісний потенціал працівника та його вплив на поведінку в організації.

Сутність «я»-концепції. Захисна поведінка та її механізм.

Модель Масерс-Бріггс. Комбінування типів і особливості поведінкових реакцій. Методи визначення типу особистості та моделювання програм індивідуальної поведінки. Психогіометрична концепція.

Трансактний аналіз Е. Берна та напрями його використання в управлінні індивідами.

Маніпуляції в організації. Сутність маніпулятивної поведінки та заходи з її обмеження. Психологічні методи впливу на працівників.

Тема 5. Управління комунікаціями та конфліктами

Модель процесу комунікації. Функції міжособової комунікації і групах. Вербальна та невербальна комунікаційна поведінка. Підвищення особистої об'єктивності в контактах.

Комунікативні бар'єри. Ефективні засоби комунікації та їх вплив на групову поведінку. Види психологічної техніки спілкування. Формальна та неформальна комунікація. Організаційні чутки та напрями їх використання.

Комунікативні вміння менеджера: формування та вдосконалення.

Поняття конфлікту, причини та види конфліктів. Структура конфлікту. Конструктивна та деструктивна поведінка опонентів у конфлікті та чинники, що впливають на неї. Методи контролю та керування емоціями під час конфлікту.

Тема 6. Формування групової поведінки на підприємстві

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 8 із 15	

Залучення працівників до процесу управління і організація групової роботи. Групи. Ролі. Внутрішньогрупові стосунки. Проблеми управління участю працівників. Залучення працівників. Управління динамікою груп, ухвалення рішень групою, ролі команди, розбудова і організація ефективної роботи команди.

Тема 7. Управління організаційним розвитком підприємства

Поняття організаційного розвитку. Життєвий цикл підприємства. Концепція організаційного розвитку. Поняття організаційних змін.

Джерела, цілі, напрями, принципи розвитку підприємства. Принципи та моделі організаційного розвитку.

Поняття протидії (опору) змінам з боку персоналу. Аналіз готовності до змін. Причини опору (протидії). Принципи та методи подолання протидії змінам. Оцінювання потенційного опору та його мінімізація.

Тема 8. Організаційна поведінка в системі міжнародного бізнесу

Особливості організаційної поведінки в системі міжнародного бізнесу. Спільні підприємства, поведінкові аспекти характерні для них. Особливості виникнення і розвитку конфліктних ситуацій в системі міжнародного бізнесу, шляхи управління ними. Управління комунікативними процесами в міжнародному бізнесі.

Модуль № 2 «Формування та розвиток бізнес-культури підприємства»

Інтегровані вимоги модуля №2:

знати: основні аспекти управління креативністю: креативний процес, креативна особистість, креативне середовище і продукт, оволодіти теоретичними знаннями і практичними навичками щодо діагностики і управління креативністю організації;

вміти: використовувати набуті знання і навички для формування та розвитку креативного середовища на підприємствах, використання відповідних типів мотивації для конкретних творчих особистостей, використовувати принципи формування креативних команд і методів вирішення проблемних ситуацій; визначати особливості розвитку креативного класу, креативних індустрій, враховувати особливості регіонального розвитку, визначати типи конфіденційної інформації та джерела її розповсюдження.

Тема 1. Сутність та зміст бізнес-культури. Етика підприємницької діяльності

Загальне поняття «культури», «бізнес-культури», «культури підприємства», «культури підприємництва». Поняття «моралі», «етики», «економічної етики». Необхідність розгляду питань пов'язаних з етичними нормами в підприємницькій діяльності в сучасних умовах. Зміст та складові елементи культури підприємства. Культура як чинник формування методів підприємницького менеджменту.

Поняття та зміст підприємницької етики. Проблеми втілення етичних засад у господарську діяльність. «Економічна етика», «Етика підприємництва», «Ділова етика». Умови формування підприємницької культури та етики. «Етичні нормативи».

Тема 2. Соціальна відповідальність та суспільна свідомість сучасного підприємця.

Основні підходи до визначення відповідальності бізнесу. Поняття та зміст

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 9 із 15	

соціальної відповідальності підприємництва. Участь підприємців у вирішенні соціальних та суспільно значущих завдань та проблем. Взаємовідносини підприємця з фіскальними органами. Підприємець на ринку праці (створення робочих місць, сприяння зайнятості населення). Екологічні наслідки підприємницької діяльності. Вплив підприємницької діяльності на виховання.

Тема 3. Корпоративна бізнес-культура

Сутність та зміст поняття «корпоративна культура». Види корпоративних культур. Корпоративний (фірмовий) стиль. Корпоративні свята, традиції. Стиль підприємця-керівника.

Тема 4. Етикет ділових та службових відносин

Загальне поняття ділового етикету та етикету службових відносин. Правила поведінки в офісі. Проведення наради, засідання. Етикет телефонних розмов.

Тема 5. Культура підприємницького спілкування

Ділове спілкування і його функції. Цілі та завдання спілкування. Особливості ділового спілкування. Структура та види спілкування підприємця. Контексти спілкування: фізичний, соціальний, історичний, психологічний, культурний. Чинники, що обумовлюють ефективність спілкування.

Культура проведення переговорів у комерційній угоді. Стили спілкування. Культура міжгрупового спілкування.

Тема 6. Ділове спілкування в неформальній обстановці

Вибір зручної форми проведення ділових переговорів. Етичні норми поведінки за столом під час ділових переговорів в неформальній обстановці. Корпоративні свята, традиції.

Тема 7. Формування іміджу та стилю ділової людини

Зовнішній вигляд як засіб створення іміджу професіонала. Формування гардеробу ділової людини. Міміка та жести як складові професійного іміджу ділової людини.

Тема 8. Крос-культурні відмінності в ділових відносинах

Теорії міжкультурної комунікації. Культурна, етнічна та особистісна ідентичність.

Міжкультурний конфлікт. Культурний шок та стратегії його подолання.

Базові цінності та їх вплив на професійне спілкування. Загальні особливості ділового етикету інших країн.

Моделі міжкультурної комунікації: модель Г. Хофштеде, модель У. Оучі.

Тема 2.9. Бізнес-культура в процесі трансформації бізнесу

Особливості комунікації в період трансформації бізнесу. Етапи та структура трансформації бізнесу.

Довіра та міжособистісні стосунки у бізнесі. Трансформаційна комунікація.

Коучинг та тренінг. Зворотний зв'язок як інструмент оцінки ефективності бізнес-культури.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01–01–2021
		Стор. 10 із 15	

2.3. Тематичний план

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	Прак. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Організаційна поведінка та розвиток підприємства»									
1.1	Концепція організаційної поведінки	1 семестр				1 семестр			
		8	2	2	4	7	1	-	6
1.2	Людина в системі організаційної поведінки	8	2	2	4	7		-	6
1.3	Влада та лідерство в організації управління персоналом	10	2	2	6	8	1	1	7
1.4	Управління поведінкою індивіда	8	2	2	4	8	1	1	7
1.5	Управління комунікаціями та конфліктами	10	2	2	6		1		
1.6	Формування групової поведінки на підприємстві	8	2	2	4	5	1	1	5
1.7	Управління організаційним розвитком підприємства	8	2	2	4	5	-	-	5
1.8	Організаційна поведінка в системі міжнародного бізнесу	6	-	2	4	5	1	1	5
1.9	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4	5	-	-	-
Усього за модулем №1		72	16	16	40	52	6	4	42
Модуль №2 «Формування та розвиток бізнес-культури підприємства»									
2.1	Сутність та зміст бізнес-культури. Етика підприємницької діяльності	1 семестр				2 семестр			
		8	2	2	4	8	-	-	8
2.2	Соціальна відповідальність та суспільна свідомість сучасного підприємця	8	2	2	4	10	-	-	8
2.3	Корпоративна бізнес-культура	8	2	2	4	10	-	-	10
2.4	Етикет ділових та службових відносин	8	2	2	4	11	-	1	10
2.5	Культура підприємницького спілкування	8	2	2	4	9	-	1	8
2.6	Ділове спілкування в неформальній обстановці	8	2	2	4	11	-	1	10
2.7	Формування іміджу та стилю ділової людини	6	2	2	2	9	-	1	8

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021						
		Стор. 11 із 15							

2.8	Крос-культурні відмінності в ділових відносинах	8	2	2	4	11	-	1	10
2.9	Бізнес-культура в процесі трансформації бізнесу	4	-	2	2	8	-		8
2.10	Контрольна (домашня) робота	8	-	-	8	8	-		8
2.11	Модульна контрольна робота №2	4	2	-	2	-	-	-	-
2.12	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	2	-	2	2
Усього за модулем №2		78	18	18	42	98	-	6	94
Усього за навчальною дисципліною		150	34	34	82	150	8	6	134

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується у сьомому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння всього навчального матеріалу з дисципліни «Лідерство та креативна економіка».

Конкретна мета ДЗ полягає у оцінці особливостей лідера та системи управління креативністю підприємства у сучасних умовах господарювання. Для успішного виконання ДЗ студент повинен **знати** термінологічного апарату дисципліни «Лідерство та креативна економіка»; сучасні концепції креативної економіки; риси креативної організації; етапи процесу пошуку креативних рішень; методи пошуку креативних рішень; моделі організаційної креативності; чинники, що обумовлюють креативність організації; теоретичні підходи до управління інноваційно-креативними групами; методи постановки і системного аналізу управлінських проблем; види знань і стратегії управління знаннями; механізми генерування нових ідей; структуру інтелектуального капіталу, методи його оцінки та підходи до управління; бар'єри прояву креативності на рівні особистості і організації; стратегії розвитку творчого потенціалу організацій; особливості мотивації креативності; характеристики креативного лідерства; шляхи формування і розвитку креативного середовища організації;

вміти оцінювати творчий потенціал особистості і організації; застосовувати методи розвитку і використання творчого потенціалу особистості; застосовувати методи пошуку креативних рішень відповідно до етапу процесу створення креативних рішень; формувати і управляти інноваційно-креативними командами; комплексно аналізувати і оцінювати фактори, що впливають на креативність організації; формувати креативне середовище в організації; усувати бар'єри, що перешкоджають розвитку креативності особистості та інноваційно-креативних груп в організації; володіти методами створення організації, що навчається; і адаптувати їх до конкретних умов діяльності організації; вміти обирати і використовувати стратегії управління знаннями; володіти методами оцінки інтелектуального капіталу; розвивати власний творчий потенціал і креативність.

Теми завдання для виконання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідним викладачем кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної (домашньої) роботи складає 8 годин самостійної роботи.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 12 із 15	

Завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій, згідно якої номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює першій цифрі індивідуального навчального плану студента.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджуються на засіданні кафедри та доносяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання» є способи спільної діяльності та спілкування викладача і студентів, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування фахового професійного світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців за спеціальністю 051 «Економіка».

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються наступні методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація, кейс, презентація), практичні (рішення задач, ділові ігри, мозкова атака).

За характером пізнавальної діяльності при вивченні дисципліни «Економіко-правове регулювання підприємств» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача та методи самостійної роботи студентів;
- методи стимулювання та мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі пізнавальні ігри, навчальні дискусії, моделювання рольових ситуацій, створення ситуацій успіху в навчальній роботі, пред'явлення вимог і метод заохочення;
- методи контролю та самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального, тематичного і систематичного контролю.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Організаційна поведінка: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / Л. М. Савчук, Н. Ю. Бутенко, А. М. Власова та ін.– К.: КНЕУ, 2001. – 249 с.

3.2.2. Ткачук О.М. Бізнес-культура: навчальний посібник/ Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету. –Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2013. – 204 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 13 із 15	

3.2.3. Русинка І. Конфліктологія. – К: Професіонал, 2007. – 334 с.

3.2.4. Савельєва В. С., Єськов О.Л., Вакуленко В. М. Організаційна поведінка. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2012 – 240 с.

3.2.5. Іванюта С.М., Іванюта В.Ф. Підприємництво та бізнес-культура: навчальний посібник/МОН. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.

3.2.6. Організаційна поведінка / Д.Гелрігел, Дж.В.Слокум-молодший, Р.В.Вудмен, Н.С.Бренінг. Пер. з англ. І.Тарасюк, М.Зарицька, Н.Гайдукевич. – К.: Видавництво «Основи», 2001. – 726 с.

Допоміжна література

3.2.7. Ареф'єва О.В. Крос-культурний менеджмент як детермінанта формування конкурентоспроможності підприємства // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2018. – № 20 (1). – С. 19-22.

3.2.8. Ареф'єва О.В., Ареф'єв С.О., Верпека А.О. Стратегічне управління організаційною культурою підприємств при розвитку та адаптації до змін // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки. – 2019. – № 6 (141). – С. 84-95.

3.2.9. Підприємництво і бізнес-культура : конспект лекцій / укл. Г. М. Шевченко. - Суми : Сумський державний університет, 2011. – 68 с.

3.2.10. Шавкун І.Г. Сучасна організаційна культура: сутність, структура, атрибути і функції // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К.: ВІР УАН, 2011. – Випуск 47 (5). – С. 326- 334.

3.2.11. Шавкун І.Г. Організаційна культура: ціннісний аспект // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. – К.: ВІР УАН. – 2012. Випуск 57 (2). – С. 425-431.

3.2.12. Друкер Пітер Ф. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво/ пер. с англ. В. С. Гуля. – Київ: Україна, 1994. – 320 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua>

3.3.2. Українська мережа новин «Korrespondent.net» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.korrespondent.net>

3.3.3. Офіційний WWW-Регістр бізнес-сайтів України і зарубіжжя [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biz-registr.com.ua/?ct=12>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 14 із 15	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1 (2) семестр					
Модуль №1 «Організаційна поведінка та розвиток підприємства»			Модуль №2 «Формування та розвиток бізнес-культури підприємства»		
Відповіді на практичних заняттях або підготовка доповідей та презентацій	20	-	Відповіді на практичних заняттях або підготовка доповідей та презентацій	15	20
Виконання тестових завдань на знання теоретичного матеріалу під час практичних занять	20	-	Виконання тестових завдань на знання теоретичного матеріалу під час практичних занять	15	20
			Виконання контрольної роботи (домашньої)	-	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	24	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	18	-
			Підсумкова семестрова контрольна робота	10	30
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	10	-
Усього за модулем №1	50	--	Усього за модулем №2	50	
Усього за модулями №1, №2				100	100
Усього за дисципліною				100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Організаційна поведінка та бізнес-культура суб'єктів господарювання»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.01-01-2021
		Стор. 15 із 15	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				